

La conjuntura econòmica de Barcelona

Desembre de 2016

22 de desembre de 2016

B
BC
BN

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

Tot i l'augment de la inestabilitat, les expectatives de l'economia mundial...

...segueixen a l'alça, amb una previsió per enguany semblant a la de l'any passat. La convulsió política creada per l'elecció de Trump ha obert grans incerteses en molts fronts però no ha alterat -si és que no ha servit de revulsiu-, la trajectòria alcista de l'economia nord-americana. L'augment del preu del diner per part de la Reserva Federal i especialment l'anunci de que aquesta tendència es mantindrà i probablement s'accelerará durant el 2017, sembla ratificar la solidesa del creixement econòmic dels Estats Units. Una evolució amb el previsible impacte en la resta del continent, via augment de la demanda i del preu de les primeres matèries i productes semielaborats. Una ona expansiva que gràcies a un dòlar fort fàcilment repercutirà en la resta del món.

A Europa, la intricada la situació política...

...complica l'anàlisi econòmica, si bé l'impacte sobre l'economia d'alguns girs i decisions polítiques inesperades s'ha revelat força irrellevant. El modest creixement del PIB de la UE -frenat per l'estancament d'Itàlia i l'atonía de França-, sembla que es mantindrà durant 2017. Els escenaris de futur de l'economia europea es compliquen si es consideren els riscos polítics derivats del Brexit, de la crisi dels refugiats, de les amenaces terroristes, de la inestabilitat política a Itàlia i dels processos electorals que poden derivar en un ascens d'opcions polítiques escassament europeistes. Atès que l'economia de la UE tancarà 2016 sense gaire força inercial, l'evolució de 2017 es vincula a la lleu millora de les perspectives de l'economia mundial aprofitant el paper tractor de l'economia nord-americana.

A Espanya, l'economia manté l'impuls ascendent...

... i segons l'INE, el PIB va créixer un 3,2% interanual en el tercer trimestre de l'any. Un creixement que s'ha moderat lleument -tot i que encara dobla el de la zona euro- i que es recolza en un augment d'ocupació de magnitud equivalent. El moderat repunt de la inflació -derivat de l'augment de la demanda i de l'encariment del petroli i primeres matèries- pot restar força al creixement, però l'evolució dels fonaments apunta a que el ritme de creixement es mantindrà alt. Reduir més la desocupació, revertir la devaluació salarial i controlar el deute i el dèficit són alguns dels desafiaments que continua afrontant l'economia espanyola.

Els indicadors econòmics de Barcelona...

...tanquen 2016 seguint la trajectòria dibuixada en els mesos anteriors, en què l'augment de l'ocupació i la reducció de l'atur són els trets més destacables. Evolució que s'ha de relativitzar per l'excés de precarietat de les noves contractacions, però que millora el clima de confiança de famílies i empreses a mesura que es normalitza l'accés al crèdit bancari. Una normalització que està contribuint a la dinamització del mercat immobiliari de la ciutat. Les activitats relacionades amb el turisme i el transport, a més d'altres activitats terciàries, mantenen l'estela ascendent que les apropa a nous rècords anuals.

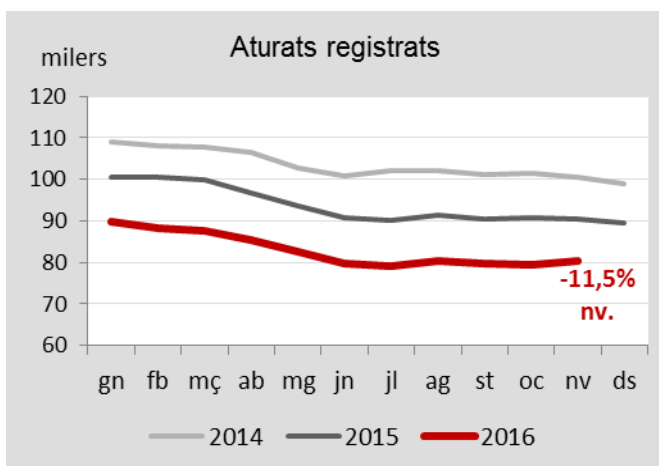
Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

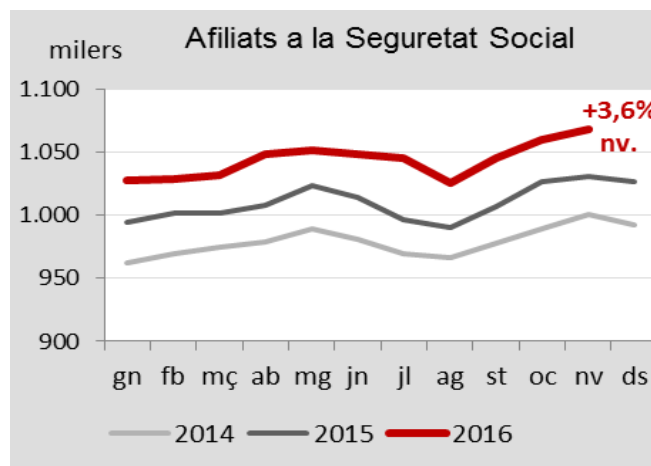

Síntesi	Mercat de treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	--------------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

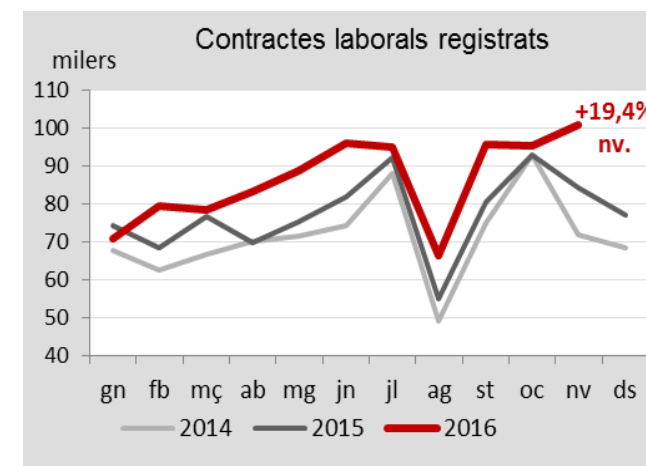
Mercat de Treball

Tot i el lleuger repunt respecte el mes d'octubre, que situa la xifra d'atur en 80.217 persones a finals de novembre, el nombre de desocupats a la ciutat acumula ja més de tres anys i mig de descensos interanuals, amb una sòlida trajectòria a la baixa, tan intensa a les darreries de 2016 com la que es registra al conjunt de Catalunya (-11,2%). Però la reducció de la desocupació segueix afavorint més al col·lectiu masculí (37.595 homes), que al femení (42.622 dones, 53,1% del total) que retrocedeix (-9,9% interanual) però a menor intensitat que els seus homòlegs (-13,1%).

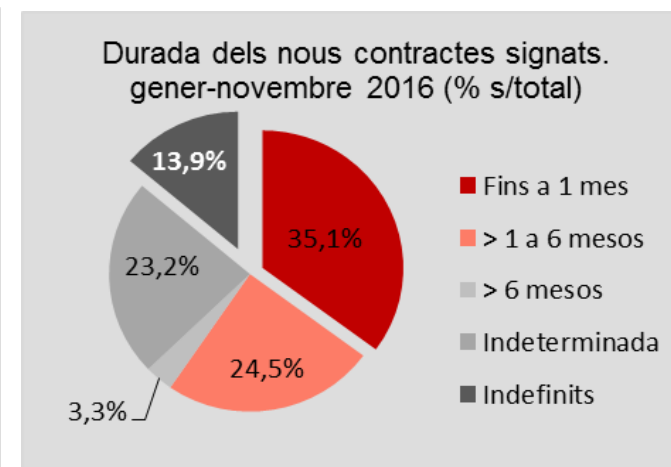
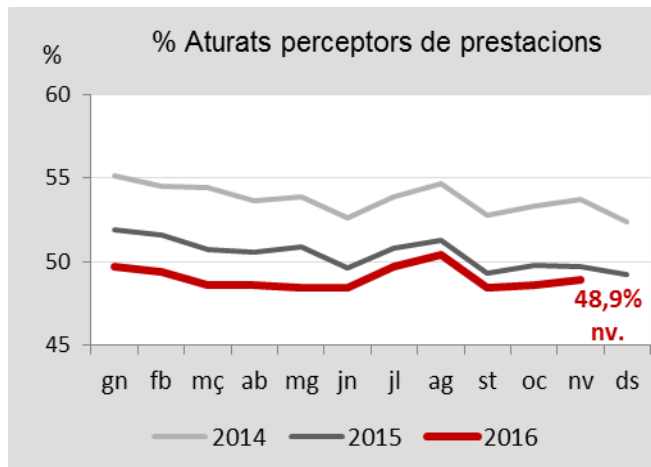
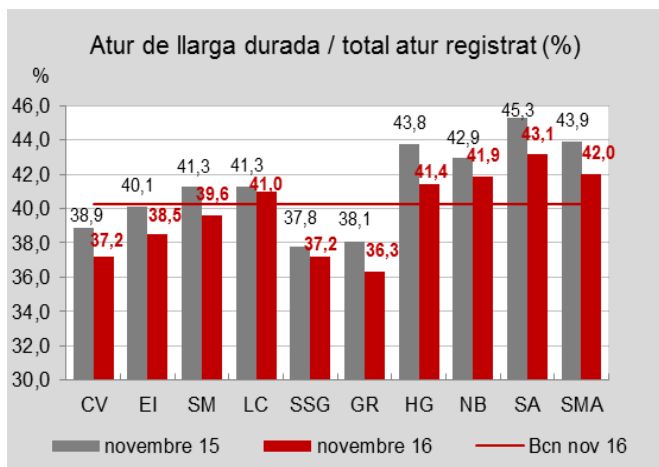
A la recta final de 2016, l'ocupació a la ciutat manté la trajectòria expansiva iniciada ja fa més de tres anys, i tanca el mes de novembre amb un total de 1.068.118 afiliats, que suposen la creació de gairebé 37.000 llocs de treball en relació amb un any enrere. Malgrat que aquesta xifra està per sota dels màxims de l'estiu de 2007 (1,1 milions d'afiliats), es tracta del volum d'ocupació més elevat dels darrers 8 anys, i suposa recuperar tres quartes parts dels llocs de treball perduts durant la crisi. L'increment registrat a Catalunya ha estat lleument superior (+4% interanual).

Després de la moderació del ritme de creixement a l'octubre, la contractació reprèn la trajectòria expansiva al novembre, quan per primer cop s'ha depassat la xifra de 100.000 contractes formalitzats a la ciutat en un sol mes. Amb tot, la taxa de temporalitat és aclaparadora (87% del total). Al llarg dels primers onze mesos de l'any, la contractació acumulada -prop de 950.000 contractes-, ja supera el total de contractes signats durant tot l'any 2015, amb una alça del 11,6% interanual, més intensa en el segment dels indefinits (+15,9%) que en el dels temporals (+11%).

Síntesi	Mercat de treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	--------------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Treball i Cohesió Social

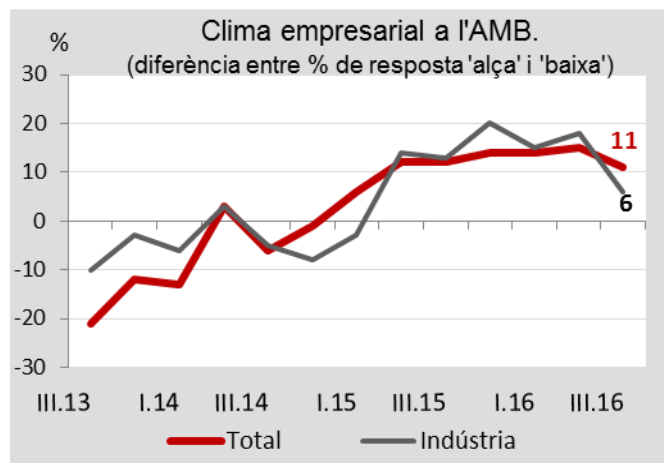
L'atur registrat en relació amb la població de 16 a 64 anys té un pes del 7,7% al novembre i s'ha reduït un punt respecte a un any enrere (8,7% al novembre de 2015). Tot i que la reducció ha estat generalitzada a tots els districtes, les diferències a nivell de barris segueixen sent importants: a Ciutat Meridiana (15,9%) s'ha reduït dos punts respecte a l'any anterior, però encara quintuplica el pes de l'atur a Pedralbes (3,2%). El darrer any també s'ha reduït el pes del col·lectiu d'aturats de llarga durada, 32.270 persones que porten un any o més sense treballar, però encara suposa el 40,2% de l'atur registrat i les dones representen el 57,2%.

Tot i que els indicadors del mercat de treball evolucionen de forma positiva, la taxa de cobertura de l'atur es manté per sota del 50%, i encara que s'ha recuperat mig punt percentual des del mínim que va marcar al setembre, això suposa que una de cada dues persones en situació d'atur no rep cap mena de prestació o subsidi. Aquesta evolució no es pot deslligar de l'elevat pes del col·lectiu d'aturats de molt llarga durada, que porten 2 anys o més a la recerca de feina i representen el 25,6% de l'atur registrat, amb una major proporció de dones (58,5% del total). El 84% d'aquest col·lectiu no compta amb estudis post-secundaris.

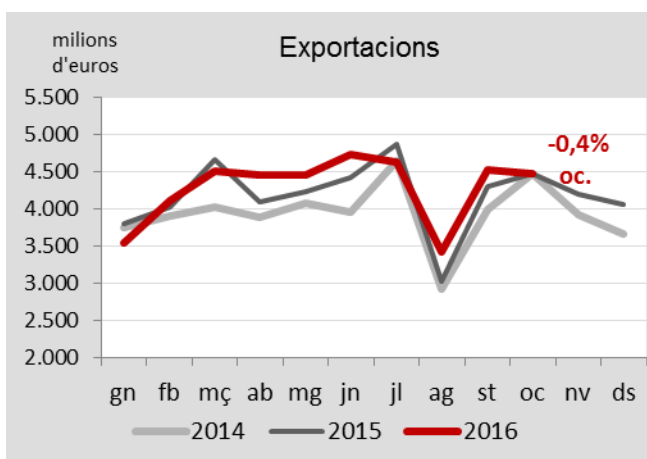
La precarietat laboral és un dels punts febles del mercat de treball a la ciutat. El pes de la contractació indefinida encara és molt baix (un 13,9% del volum de contractes de gener a novembre de 2016) i va avançant molt lentament (suposava el 13,4% un any enrere). Addicionalment, sis de cada deu nous contractes no superen els sis mesos de durada i més d'un terç (35,1%) són com a molt de 30 dies, malgrat que el pes d'aquesta modalitat es va reduint, i ja ha caigut quatre punts percentuals respecte un any enrere. Les dones suposen el 49,2% de la contractació indefinida i el 51,4% dels contractes temporals.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	----------------	---------	---------------------------	--------	------------

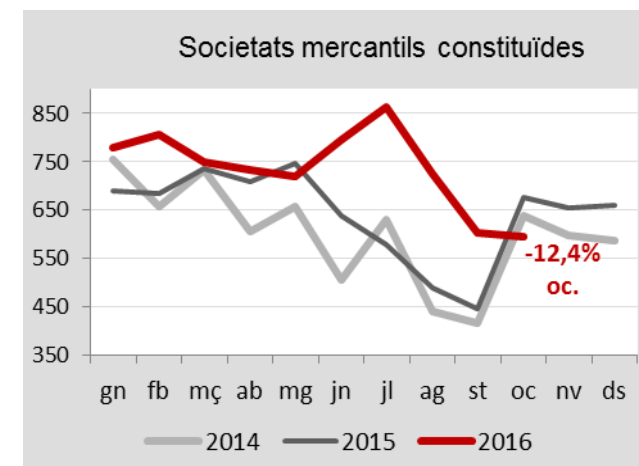
Empresa

D'acord amb l'enquesta realitzada el mes de setembre a 1.034 empreses de l'AMB, la marxa dels negocis continua globalment sent positiva. La tendència favorable iniciada el 2015 es manté després de 7 trimestres, tot i que ara es percep un lleuger empitjorament, més acusat en el cas de la indústria i la hostaleria. Només el comerç i la construcció milloren lleugerament respecte a un any enrere, però la construcció segueix mostrant un saldo negatiu, i a diferència de la resta de sectors, les perspectives també són negatives.

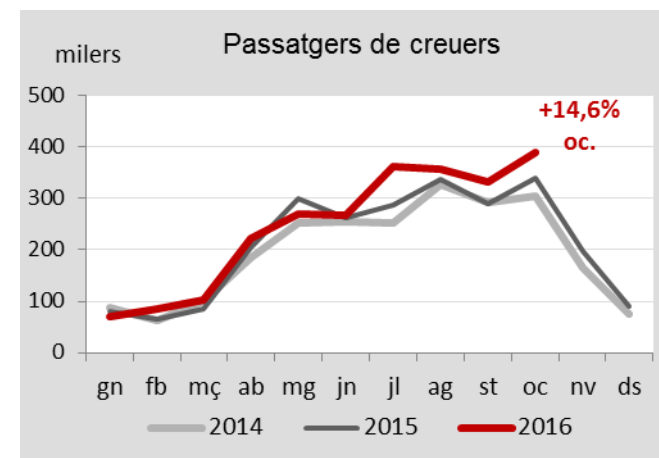
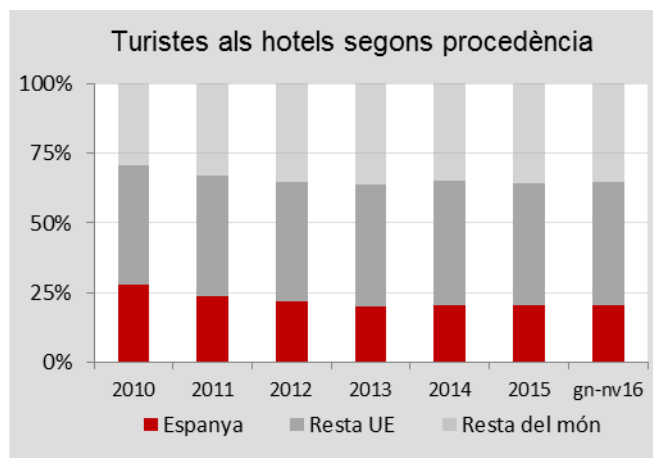
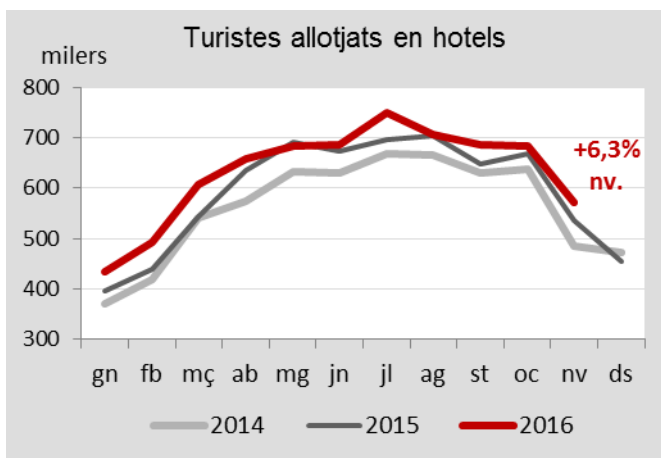
Les dificultats de l'escenari mundial, amb la reducció de la demanda de consum de les economies emergents, incideixen en el lleu retrocés registrat per les exportacions de la província el mes d'octubre, que és de menor intensitat que el registrat al conjunt de Catalunya (-1% interanual) i Espanya (-1,2%). Tanmateix, l'acumulat dels primers deu mesos de l'any presenta un avenç del 2,2%, recolzat en els intercanvis amb el nostre principal soci comercial -la UE28- que augmenten un 4,4%, i representen gairebé dues tercers part del total exportat per la província.

El nombre de societats constituïdes experimenta una tendència a la baixa des de l'estiu i a l'octubre torna a marcar el valor més baix del darrer any, amb 593 noves empreses, i un retrocés interanual més intens que el registrat al conjunt de Catalunya (-4,4%) i Espanya (-4,2%). Tanmateix, l'acumulat dels primers deu mesos de l'any (7.360 societats) és el més elevat dels darrers nou anys i manté un fort ritme d'augment (15,1% interanual). El capital mitjà subscrit ha estat de 78.108 euros per societat a l'octubre, un 36% superior al d'un any enrere.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	----------------	---------------------------	--------	------------

Turisme

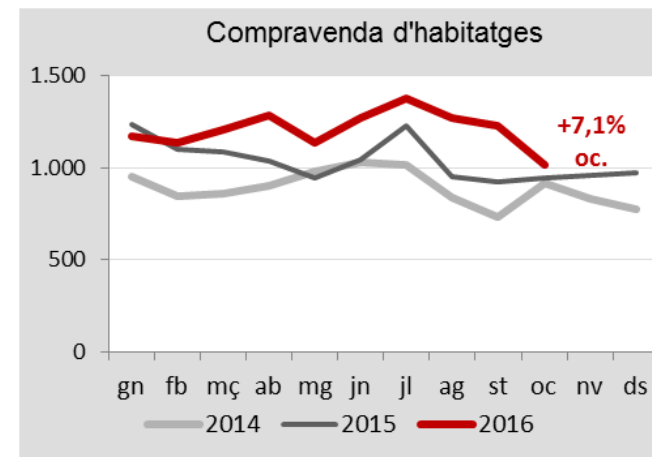
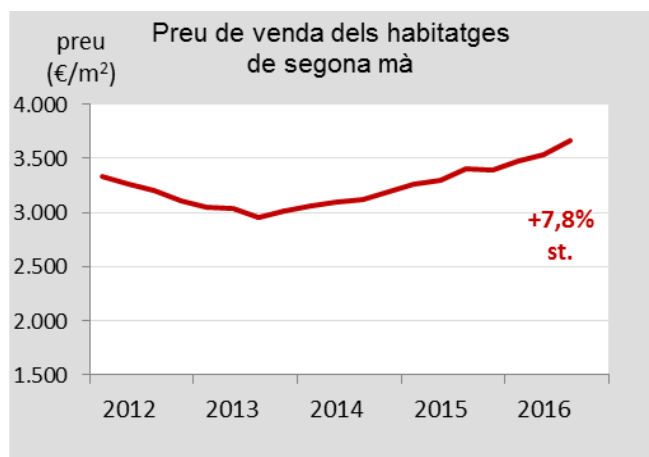
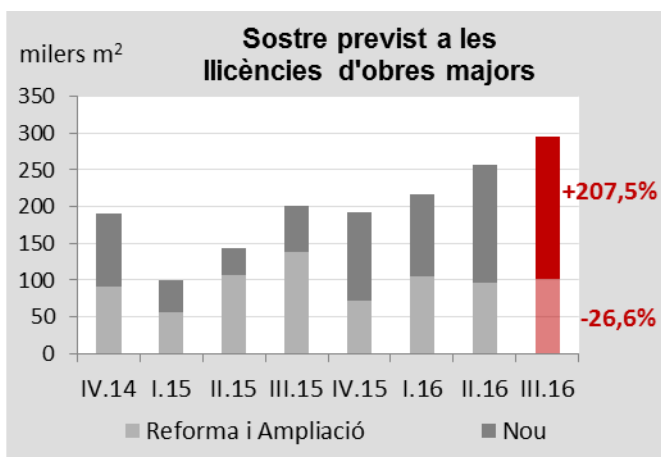
La demanda turística ha renovat durant el mes de novembre l'impuls ascendent dels mesos anteriors, assegurant l'assoliment de nous màxims històrics anuals. Durant els primers onze mesos de l'any, els registres de demanda hotelera han augmentat a un ritme proper al 5%, tant pel que fa als viatgers com a les pernoctacions generades. Alhora, els serveis d'allotjament extrahotelier viuen una forta expansió, en la línia del que registren d'altres serveis d'atenció directa, transport, hoteleria o cultura. Aquests creixements es recolzen en el consolidat atractiu turístic de la ciutat, en el favorable context geopolític, en el redreçament de la conjuntura econòmica i en la disminució de tarifes aèries. Alhora, intensifiquen el debat sobre els impactes del turisme a la ciutat, en l'economia, el mercat de treball i l'espai públic, entre d'altres àmbits.

La demanda interna sorprèn al novembre amb un fort augment, tant de visitants (+13,1%) com de pernoctacions (+7,2%), recolzat en la millora de la confiança econòmica de les famílies i en l'efecte calendari. Els turistes estrangers -que han generat un 88% de les pernoctacions hoteleres entre gener i novembre- segueixen en ascens, però emeten senyals de desacceleració. El *Brexit* no ha tingut encara impacte sobre l'afluència de viatgers britànics (el col·lectiu més nombros de novembre i de l'acumulat anual, amb un increment des del gener del 8%). També segueixen en ascens els visitants de les grans potències europees i dels Estats Units, si bé els països asiàtics -amb Xina, Japó i Corea del Sud com a màxims exponents-, exhibeixen les taxes de creixement més notables.

Després d'un estiu molt expansiu, les dades d'octubre apropen una mica més les xifres de creueristes al rècord històric de 2,65 milions assolit el 2011. De moment, el creixement acumulat dels primers deu mesos és del 9%, una taxa superior a la de l'any anterior, que es recolza principalment en el segment dels passatgers de port base -els que utilitzen Barcelona com a punt d'inici i/o final de la seva travessa-, que augmenten un 17,7%. En contraposició, el nombre de viatgers en trànsit des del gener se situa per sota del d'un any enrere (-1,8%), si bé des del juny enllacen creixements. Els viatgers de ferris de línies regulars s'emmarquen també en una trajectòria expansiva (+8,7%), pel creixement del cabotatge comunitari.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	----------------------------------	--------	------------

Construcció i mercat immobiliari

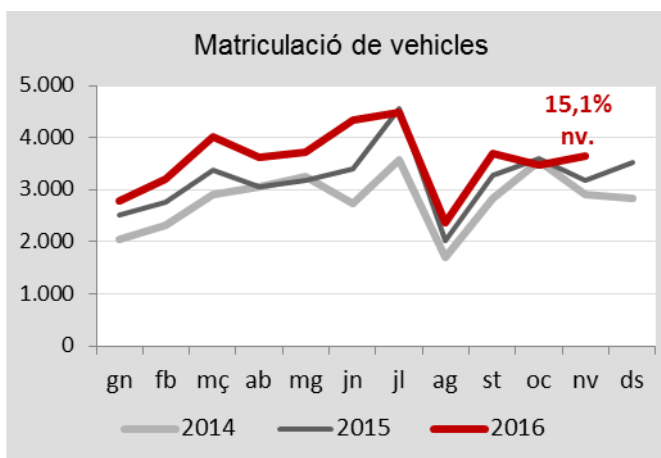
Cinc trimestres consecutius d'ascensos interanuals del sostre previst a les llicències d'obres majors certifiquen la fermesa de la recuperació de l'edificació a la ciutat. Sense perdre de vista els baixos nivells de partida, la superfície total aprovada ha augmentat un 73% en el que va d'any, amb un impuls que prové exclusivament del sostre nou, perquè el derivat de reformes i ampliacions es manté en nivells semblants als d'un any enre-re. El segment residencial (que fins al setembre dobla la previsió d'habitatges de l'any anterior i representa un 33% del sostre nou) recull la dinàmica inversora i la revitalització de la demanda. Els districtes que concentren més m2 de sostre són Sants-Montjuïc, Sant Martí i l'Eixample.

Els indicadors del mercat immobiliari palesen que la recuperació ha deixat de ser incipient i està en vies no només de consolidar-se sinó d'accelerar-se. A més, les dades mostren que s'està generalitzant a tots els segments del mercat i apunten que tindrà continuïtat en els propers mesos. Amb una demanda a l'alça -enfortida per la creació d'ocupació, la recuperació de les rendes i la millora de la confiança en un entorn de tipus històricament baixos-, i una pressió inversora creixent, els preus s'enfilen de forma generalitzada, tant en l'obra nova com en la segona mà. És una tendència que s'emmarca en la recuperació global del sector immobiliari al país i que s'escampa per tota la ciutat.

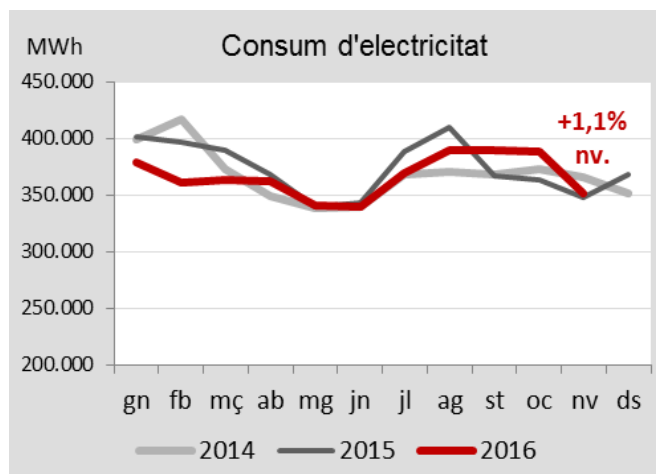
El ritme de creixement de la compravenda d'habitatges es modera a l'octubre, després de molts mesos de taxes de variació a dos dígitos. La precarietat laboral i la preferència per llogar per part de la població més jove poden explicar aquest ritme d'augment més lleu de la compravenda d'habitatges, que a la ciutat està dominada pel segment de segona mà en més del 90%. Tanmateix, el volum de transmissions del període gener-octubre (més de 12.100 operacions) registra una alça força intensa (+15,4%), inferior a la de Catalunya (+20,7%) però superior a la d'Espanya (+13,9%). Durant els primers tres trimestres de l'any les empreses van fer el 21% de les operacions i el 15% dels compradors van ser estrangers.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	---------------	------------

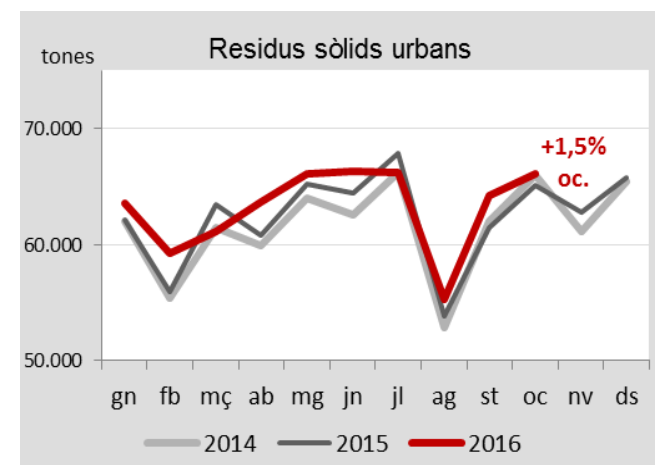
Consum

Les vendes de vehicles reprenen la tendència a l'alça al novembre, després del lleu retrocés del mes anterior amb un fort augment del 15,1% que ha estat impulsat per l'evolució positiva tant de la demanda de particulars com d'empreses. Pel que fa als primers, semblen haver compensat la finalització dels incentius públics amb les promocions de concessionaris i marques, incloent els descomptes de la campanya del *Black Friday*. Les empreses, amb una taxa d'increment des del gener del 20,8%, reflecteixen la millora de l'activitat comercial i empresarial amb la renovació de flotes de distribució i de lloguer. En ambdós casos, la demanda aprofita unes condicions de finançament molt atractives.

El consum elèctric de baixa tensió retrocedeix en termes absoluts al novembre en relació amb els mesos precedents i en termes relatius registra també un avenç interanual més moderat, molt semblant al segment domèstic (+1%) i al comercial-industrial (+1,2%). L'acumulat de gener a novembre mostra la tendència a la contenció de la demanda, amb una disminució (-1,9%) lleugerament més intensa a les Ilars (-2,3%) que al segment productiu (-1,5%). Els darrers increments en la factura elèctrica castiguen amb força les economies més precàries i posen de manifest la manca de fórmules efectives per ajudar els col·lectius veritablement mancats de recursos.

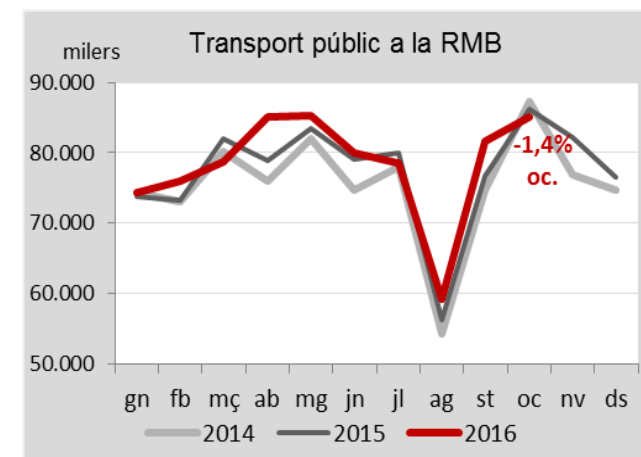
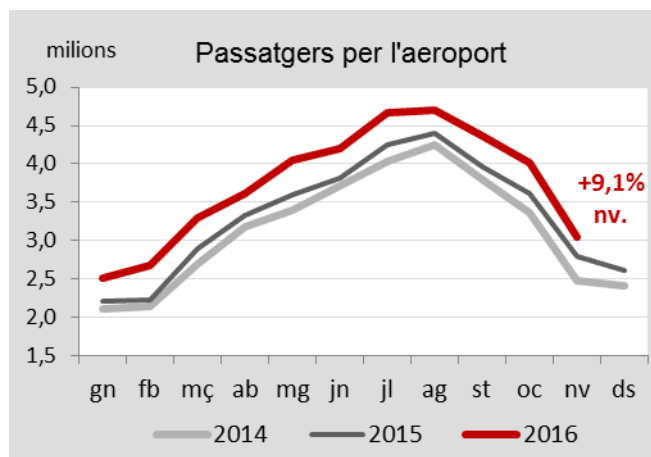
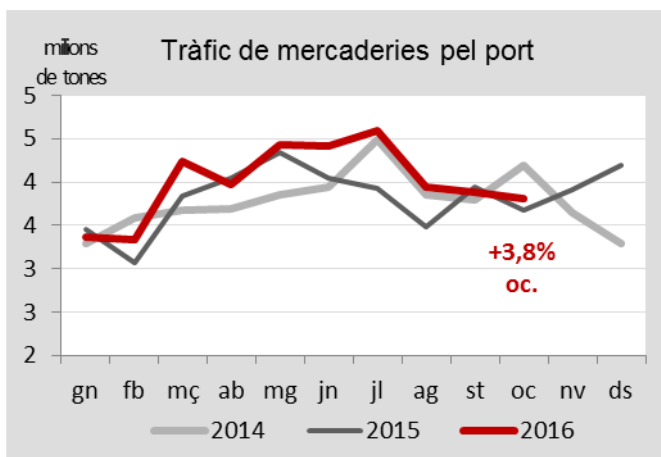

Després del repunt de setembre, la recollida de residus alenteix a l'octubre el ritme de creixement, pel retrocés que experimenta la fracció selectiva (-1,2% interanual), especialment la recollida a punts verds i altres (-10%), paper-cartró (-5,6%) i la fracció orgànica (-3%), que en termes absoluts registra el descens més intens, mentre que la fracció rebuig avança un 3%. L'acumulat del període gener-octubre registra un increment global en la recollida de l'1,9% interanual, més intens pel que fa a la fracció rebuig (+2,4%) que la selectiva (+0,9%). El pes de la recollida selectiva està estancat en el 36% del total de residus, quan els objectius que marca la UE per l'any 2020 obliguen als estats a reciclar el 50% dels residus.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Transports

Tot i la moderació general que està afectant el comerç mundial i el tràfic marítim de mercaderies en particular, els productes comercials que han passat pel port en els darrers mesos continuen a l'alça. Els 40 milions de tones transportades des del gener suposen un augment del 5,7%, i porten la xifra anualitzada al nivell més alt dels darrers set anys, però encara lluny dels 50 milions assolits el 2008. La càrrega general -que representa dos terços del total- continua sent la gran protagonista del creixement, amb contenidors (+15,6%) i vehicles (+5,3%) com a partides destacades i amb un fort accent internacional. Amb un to més moderat, els dolls sòlids també mantenen l'ascens (+2,8%), mentre que els dolls líquids repunten gràcies a la recuperació del gasoli (+27,1%), que compensa la baixa de químics i biocombustibles.

El fort ritme de creixement que manté el trànsit aeroportuari de passatgers ha permès superar al novembre la xifra de passatgers transportats durant tot el 2015. Amb una taxa de creixement de les més altes no només del sistema aeroportuari espanyol sinó també del de la UE, l'aeroport guanya quota de mercat i posicions entre els aeroports europeus, i ho fa tant en el mercat interior com en l'internacional. La millora econòmica, el guany de capacitat operativa i la competència entre companyies -cada cop amb més presència i protagonisme de les de baix cost- són els principals impulsors de la demanda, tant de la turística i com de la professional. Les operacions i el transport de càrrega també segueixen en ascens però a un ritme més moderat.

El retrocés que el mes d'octubre registra el nombre de viatges, tant en metro (-2% interanual) com en Ferrocarrils de la Generalitat (-3,1%), autobusos interurbans (-2,2%) i en menor mesura en bus TMB (-0,7%), empenyen a la baixa la xifra global de viatges en transport públic. Només tramvies (+2,6%) i rodalies Renfe (+1,4%) presenten xifres a l'alça. Tanmateix, la demanda del sistema de transport metropolità al llarg dels primers deu mesos de l'any creix globalment un 1,9% interanual, recolzada en la millora del mercat laboral i l'augment del nombre de visitants, amb un total de 784 milions de validacions. L'augment ha estat generalitzat a tots els mitjans, especialment als tramvies i autobusos, mentre que la vaga durant el 1r. semestre de l'any incideix en el retrocés que experimenta el metro (-1,2%).